

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDS sodba Pdp 1751/2004

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2006:VDS.PDP.1751.2004

Evidenčna številka: VDS03553

Datum odločbe: 18.05.2006

Področje: delovno pravo

Institut: novi ZDR - odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove pogodbe - utemeljenost odpovednega razloga

Zveza: ZDR člen 90, 90/3, 90, 90/3.

Jedro

Če delavec sprejme drugo ustrezno ali neustrezno zaposlitev in dela na novem delovnem mestu, lahko skladno s 3. odstavkom 90. člena ZDR pred sodiščem izpodbija le utemeljenost odpovednega razloga in ne more zahtevati ugotovitve nezakonnosti odpovedi PZ v celoti. Posledica ugotovitve nezakonnosti odpovedi PZ je vrnitev delavca na prejšnje delovno mesto. Tak zaključek pa ni utemeljen, če delavec podpiše novo PZ in dela na delovnem mestu po novi PZ na ustreznem delu, pri čemer se za ustrezno zaposlitev šteje tista zaposlitev, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe kot se je zahtevala na prejšnjem delovnem mestu.

Če delavec podpiše novo PZ za ustrezno delo, mu je delodajalec

dolžan izplačevati plačo skladno s to PZ. Ugotovitev o neutemeljenosti odpovednega razloga (v postopku odpovedi PZ s ponudbo nove PZ) predstavlja temelj za odškodninsko odgovornost delodajalca za povračilo premoženjske škode delavcu v višini razlike med delavčevo plačo za prejšnje delovno mesto in novo delovno mesto.

Izrek

Pritožba se zavrne in se potrdi sodba sodišča prve stopnje.

Tožeča stranka sama krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbeni zahtevek za razveljavitev redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, sklenjene dne 1.9.2004, spremenjene z aneksom št. 1 k pogodbi z dne 6.1.1998 in z aneksom št. 2 k pogodbi z dne 1.7.2002 med tožnico in toženo stranko na podlagi odločbe tožene stranke z dne 22.8.2003 (I/1. točka). Posledično navedenemu je zavrnilo zahtevek tožnice, da jo je tožena stranka dolžna pozvati na delo in jo razporediti na delovno mesto koordinator delovnega področja - za področje programov za brezposelne osebe v CS -

Služba za programe zaposlovanja, za obračun ustreznih prispevkov in dajatev, ki bremenijo plačo in izplačila prikrajšanja pri plači za čas nezakonitega prenehanja delovnega razmerja po obračunu, ki ga opravi tožena stranka, upoštevajoč razliko med plačo, ki bi jo tožnica prejela na delovnem mestu koordinator delovnega področja in delovnim mestom samostojni svetovalec I, z zakonitimi zamudnimi obrestmi od vsakokratnega prikrajšanja dalje, to je od vsakega 18. dne v mesecu dalje do plačila za pretekli mesec (I/2. točka). Zavrnilo je tožbeni zahtevek tožnice za plačilo pravnih stroškov (I/3. točka). Odločilo je, da tožena stranka sama krije svoje stroške postopka (II. točka).

Tožnica je vložila pravočasno pritožbo zaradi zmotne uporabe materialnega prava, zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in zaradi bistvenih kršitev določb pravnega postopka po določilih 338. člena ZPP in pritožbenemu sodišču predlagala, da pritožbi ugotovi in sodbo sodišča prve stopnje spremeni tako, da zahtevku tožnice ugotovi v celoti in ji prizna pravne stroške oz. podrejeno, da sodbo razveljavi in zadevo vrne v ponovno sojenje sodišču prve stopnje. Tožena stranka ni ravnala pravilno tako z vročanjem obvestila o nameravani redni odpovedi iz poslovnega razloga kot z vročanjem sklepa o redni odpovedi iz poslovnih razlogov. Tožena stranka je tožnici že pred vročitvijo obvestila o nameravani odpovedi posredovala dne 29.7.2004 v podpis novo pogodbo o zaposlitvi brez vsakršne obrazložitve in tudi z

neupoštevanjem določil ZDR, ki urejajo odpoved pogodbe s ponudbo nove. Tožena stranka bi kot javna institucija, ki deluje na področju zaposlovanja, morala upoštevati določila ZDR, pri čemer je že na začetku leta 2003 predvidevala, da naj bi bili pri toženi stranki presežni delavci. Tožnica je morala podpisati novo pogodbo o zaposlitvi za nižje vrednoteno delovno mesto iz razloga, ker bi sicer ostala brez zaposlitve, v težkem finančnem položaju z dvema mladoletnima otrokoma, ki jih je kot mati samohranilka dolžna preživljati. Priglasila je tudi pritožbene stroške postopka.

Pritožba ni utemeljena.

Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje v mejah uveljavljanih pritožbenih razlogov, pri čemer je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 2. odst. 350. člena Zakona o pravdnem postopku (Ur. l. RS št. 26/99 - 2/04 - ZPP) in na pravilno uporabo materialnega prava.

Pri navedenem preizkusu je ugotovilo, da sodišče zatrjevanih absolutnih bistvenih kršitev in na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti ni storilo in je pravilno ugotovilo dejansko stanje, v zvezi z uporabo materialnega prava pa pritožbeno sodišče pojasnjuje v nadaljevanju.

Iz izvedenega dokaznega postopka izhaja, da je bila tožnica

skladno s pogodbo o zaposlitvi, aneksom št. 1 in aneksom št. 2, zaposlena pri toženi stranki za nedoločen čas na delovnem mestu koordinator delovnega področja za področje programov za brezposelne osebe v centralni službi - služba za programe zaposlovanja. Tožnici je bila redno odpovedana pogodba o zaposlitvi tako, da je tožena stranka izdala dne 22.8.2003 sklep o ponudbi sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto samostojni svetovalac I, ki ustreza stopnji njene strokovne izobrazbe (VII. stopnja). Tožena stranka je sprejela navedeno odločitev zaradi sprememb v organizaciji dela glede izvajanja programa samozaposlovanja, ki ga je delavka koordinirala, saj je bil program v pretežnem delu prenešen na zunanjega izvajalca. Zato je prenehala potreba po opravljanju njenega dela in tudi nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe, ki se je odpovedala, ni bilo več mogoče. Tožnica je nato novo pogodbo za delovno mesto svetovalac I (VII. stopnja) tudi podpisala in na novem delovnem mestu tudi delala.

V zvezi z navedenim pritožbeno sodišče pojasnjuje, da delodajalec lahko avtonomno odloča o ukinitvi delovnih mest, v posledici česar lahko delavcem na takšnih delovnih mestih tudi redno odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga. Kot je ugotovilo sodišče prve stopnje, je tožnica podpisala novo pogodbo o zaposlitvi za ustrezno delovno mesto (VII. tarifni razred - dipl. oec.), s tem, da ji je bila delno zmanjšana plača.

Zakon o delovnih razmerjih (Ur.l. RS št. 42/02 - ZDR) v 3. odst. 90. člena določa, da če delavec sprejme ponudbo delodajalca za ustrezno zaposlitev za nedoločen čas, nima pravice do odpravnine, obdrži pa pravico izpodbijati pred pristojnim sodiščem utemeljenost odpovednega razloga. Ustrezna zaposlitev pa je tista, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela na prejšnjem delovnem mestu, za katero je delavec imel sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. V primeru neustreznosti nove zaposlitve pa ima delavec pravico do sorazmernega dela odpravnine v višini, ki jo dogovori z delodajalcem (4. odst. 90. člena ZDR). Tožnica je v tožbenem zahtevku zahtevala razveljavitev odpovedi pogodbe o zaposlitvi v celoti, poziv nazaj na delo in razporeditev nazaj na delovno mesto koordinator delovnega področja - za področje programov za brezposelne osebe v CS - služba za programe zaposlovanja ter za čas nezakonite odpovedi obračuna in plačila ustreznih davkov in prispevkov ter plačila prikrajšanja pri plači med delovnima mestoma po prejšnji pogodbi o zaposlitvi in novi pogodbi o zaposlitvi. V primeru, če delavec po odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga podpiše novo pogodbo za neustrezno delo, lahko zahteva ugotovitev neutemeljenosti odpovednega razloga in ne ugotovitve nezakonitosti odpovedi v celoti, kar je zahtevala tožnica.

1. odst. 90. člena ZDR določa, da delodajalec lahko delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi in mu istočasno ponudi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi, v kateri se mora delavec izjasniti v roku 30 dni od prejema pisne ponudbe. Delavec, ki sprejme ponudbo delodajalca za ustrežno zaposlitev za nedoločen čas, po 3. odst. 90. člena ZDR obdrži pravico pred pristojnim sodiščem izpodbijati utemeljenost odpovednega razloga, nima pa pravice do odpravnine. Zato se v takšnih primerih zastavlja vprašanje, ali se tožbeni zahtevki lahko glasi le na ugotovitev neutemeljenosti odpovednega razloga, ali pa delavec lahko zahteva tudi ugotovitev nezakonnosti odpovedi v celoti. Formulacija 3. odst. 90. člena ZDR preprečuje, da delavec lahko zahteva ugotovitev nezakonnosti odpovedi o zaposlitvi v celoti. Tako je položaj delavca, ki sprejme ponudbo delodajalca in podpiše pogodbo za ustrežno zaposlitev, drugačen od položaja delavca, ki takšne ponudbe ne sprejme in tudi drugačen od položaja delavca, ki mu delodajalec ponudi novo neustrezno zaposlitev. Delavec s sprejemom ponudbe za ustrežno zaposlitev, sklene novo pogodbo o zaposlitvi, ki velja in jo stranki začneta izvajati.

Tožnica je zahtevala tudi reparacijski zahtevki. Zaradi novo podpisane in veljavne pogodbe o zaposlitvi takšen zahtevki ni utemeljen in je delodajalec dolžan delavcu izplačevati plačo le v skladu z novo podpisano pogodbo o zaposlitvi. V primeru, da bi tožnica podpisala pogodbo o zaposlitvi za neustrezno delo, tudi

ne bi bila upravičena do razlike v plači, temveč do odškodnine za nastalo premoženjsko škodo. Ugotovitev o neutemeljenosti odpovednega razloga pa bi predstavljala le temelj za odškodninsko odgovornost delodajalca za povračilo premoženjske škode delavcu v višini razlike med delavčevo plačo za prejšnje delovno mesto in novo (neustrezno) delovno mesto.

Zaradi navedenega pritožbeno sodišče na ostale pritožbene ugovore tožnice ne odgovarja, saj se le-ti nanašajo na razloge za razveljavitev odpovedi pogodbe o zaposlitvi, kot navedeno pa je tožnica podpisala pogodbo o zaposlitvi in to za ustrezno delovno mesto.

Zaradi navedenega je pritožbeno sodišče pritožbo tožnice kot neutemeljeno zavrnilo in potrdilo odločitev sodišča prve stopnje, za kar je imelo pravno podlago v določilu 353. člena ZPP.

Tožnica v pritožbenem postopku ni uspela, zato je pritožbeno sodišče odločilo, da sama krije svoje stroške pritožbenega postopka. Odločitev o pritožbenih stroških postopka temelji na določilu 1. odst. 165. člena ZPP v povezavi s 154. členom ZPP.

Datum zadnje spremembe: 23.08.2009